

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

České Budějovice

Inspekční zpráva

Základní škola Borovany, okr. České Budějovice

Adresa: Petra z Lindy čp. 13, 373 12 Borovany

Identifikátor školy: 600 057 461

Zřizovatel: město Borovany, Žižkovo náměstí čp. 107, 373 12 Borovany

Školský úřad České Budějovice, Nerudova 59, 370 04 České Budějovice

Termín konání komplexní inspekce: 9. - 13. říjen 2000

Čj.	071 1933/00-2039
Signatura	kg1cu101

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola Borovany je právním subjektem, který sdružuje základní školu, školní družinu, školní klub, školní jídelnu a plaveckou školu. Od roku 1997 sídlí v nové budově, která svým vybavením a uspořádáním splňuje požadavky na moderní vyučování. V letošním školním roce má celkem 20 tříd, ve kterých se učí 505 žáků. Kromě místních sem dojíždějí žáci z 22 okolních obcí.

Škola vyučuje podle schváleného vzdělávacího programu Základní škola čj. 16 847/96-2.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Časové dotace předmětů jsou v souladu s učebním plánem vzdělávacího programu Základní škola čj. 16 847/96-2.

Český jazyk

Výuka tohoto předmětu probíhá podle schváleného učebního plánu přijatého vzdělávacího programu. Náplň učebních osnov je rozpracována zpravidla konkrétně do tematických plánů včetně časového rozvržení učiva. Na 1. stupni ZŠ převažují tematické plány s konkrétním rozplánováním plnění učebních osnov, některé plány jsou však částečně formální s rozplánováním učiva podle používané učebnice.

Vyučující jsou informováni o žácích se specifickými vývojovými poruchami učení, na výuku se pravidelně připravují. V kvalitě výuky se odráží jejich odbornost, přístup ke vzdělávání žáků a zkušenost. U těch nejschopnějších je výuka výrazně kladně ovlivněna osobitým stylem a tvořivostí.

Personálně je výuka na 1. stupni ZŠ zabezpečena převážně vyučujícími s požadovanou odbornou a pedagogickou způsobilostí pro stupeň školy, ve dvou třídách 5. ročníku vyučují učitelky s odbornou způsobilostí pro výuku na 2. stupni ZŠ (jedna je aprobovaná pro výuku českého jazyka na 2. stupni ZŠ). Na 2. stupni vyučují pedagogové s odbornou a pedagogickou způsobilostí pro výuku na tomto stupni školy, mají dlouholeté zkušenosti. Věková skladba vyučujících je v rozmezí od praxe krátké po více než třicetiletou. Vyučující jsou zapojeni do metodických sdružení a předmětových komisí, jejichž hlavní náplní je problematika pedagogického procesu včetně předávání zkušeností, přístupu k hodnocení žáků a kontroly plnění tematických plánů.

Na 1. stupni probíhá výuka v kmenových, vkusně upravených třídách, lišících se svou velikostí. Jsou tu třídy vzhledem k počtu žáků optimální, ale i třídy menší, kam se vejdu pouze dvě řady lavic. Ve třídách jsou umístěny nástěnné přehledy učiva, názorné pomůcky a příruční knihovničky. V některých třídách jsou k dispozici pravidla pravopisu, slovníky, jazykové příručky a výukové počítačové programy.

Výuka českého jazyka na 2. stupni ZŠ probíhá ve dvou odborných učebnách s velmi dobrým zázemím. Je tu dostatek slovníků, mluvnických příruček a dalších studijních textů, aktuální učivo s obrazovým materiálem je na magnetické tabuli. Použití didaktické techniky umožnilo přiblížení výuky moderním způsobem. V rámci volitelného předmětu mohou žáci navštěvovat literárně dramatickou výchovu, která je zaměřena na vzájemnou komunikaci a řešení různých životních situací.

Pro výuku jsou používány učebnice vybrané ze seznamu MŠMT ČR.

Hospitace proběhly v šesti třídách 1. stupně a obdobně v šesti třídách 2. stupně.

Výuka na 1. stupni ZŠ vycházela zpravidla z úvodní motivace. Učivo bylo žákům předáváno věcně správně a v návaznosti na předcházející. K výuce byly připraveny texty na tabuli. Převažovalo tradiční pojetí výuky s převládající frontální metodou, verbálním předáváním učiva a prací s učebnicí, pracovním sešitem nebo psaním do sešitu. Méně byly zařazeny zajímavé didaktické hry. Práce se často odvíjela pouze v lavicích. Žáci plnili úkoly zpravidla individuálně. Při procvičování pravopisu byli zohledňováni žáci se specifickými vývojovými poruchami učení.

Pestrá, zajímavá používanými metodami a formami práce (hra na reportéra, práce skupin na základě přečteného textu a následná prezentace, vyhledávání informací ve slovníku, zpěv písně k dané tématice atd.) a výborně propojená s praktickým užitím byla výuka ve třídě 2. A a 5. A. Žáci 2. ročníku mimořádně dobře četli nový text, dobře se v něm orientovali a výstižně se vyjadřovali. Žáci třídy 5. ročníku prokázali, že jsou systematicky a důsledně vedeni k práci s textem, k vyjadřování svých názorů a ke kultivovanému projevu.

Sešity žáků jsou kontrolovány pravidelně. Zápisy v žákovských knížkách se značně liší. Objevují se tu jak známky ze všech složek českého jazyka, tak převažující jednostranné hodnocení míry osvojení pravopisných jevů.

Výuka probíhala v příjemné atmosféře, žáci se k vyučujícím obraceli s důvěrou a velmi dobře s nimi komunikovali. Ve všech hodinách dodržovali žáci pravidla slušného vystupování.

Personálně je výuka na 1. stupni zajištěna v absolutní převaze vyučujícími s požadovanou odbornou a pedagogickou způsobilostí pro stupeň školy. Materiální podmínky výuky jsou velmi dobré. Výraznou převahu pozitiv vykazují také interakce a komunikace. Do plánování a přípravy výuky, psychohygienických podmínek, do organizace, používaných metod a forem výuky, do motivace a hodnocení se výrazně promítá styl vyučujících, tyto oblasti se značně liší, převažuje však průměrná úroveň.

Celkově má kvalita vzdělávání v předmětu český jazyk na 1. stupni ZŠ průměrnou úroveň.

Na 2. stupni ZŠ proběhly hospitace v hodinách jazykového vyučování, slohového výcviku a literatury. V rozvrhu hodin je předmět zařazen od první do šesté vyučovací hodiny, vyučující většinou rozdělují předmět vhodně na jednotlivé součásti podle nároků na duševní práci žáků. Členění hodin a pracovní tempo ve sledovaných hodinách odpovídalo věku a potřebám žáků, k žákům se specifickými poruchami učení bylo přistupováno s ohledem k jejich schopnostem.

Učivo bylo žákům předáváno věcně správně, srozumitelně a v logických krocích. Hodiny byly velmi dobře strukturovány. Většinou byla správně zařazena úvodní i průběžná motivace, střídaly se různé metody práce, zpravidla nechybělo závěrečné shrnutí a zhodnocení (ve dvou hodinách mírně překročilo čas vymezený vyučovací hodině). Dařilo se vytvořit prostor pro aktivní, samostatné projevy žáků. Vyučující průběžně hodnotili aktivitu žáků, podporovali jejich sebekontrolu a sebehodnocení, přispívali tím celkově k motivaci. Vyučující velmi dobře využívali mezipředmětové vztahy a vedli žáky k práci s dalšími zdroji informací. Zcela mimořádná byla hodina literatury v 9. ročníku. Vyučující zde citlivou motivací a výborně propracovanou strukturou hodiny získala žáky k aktivní spolupráci. Mistrně je vedla také k pochopení literatury jako významného pomocníka při získávání životních hodnot.

Žáci dodržovali dohodnutá pravidla komunikace, v atmosféře hodin se pozitivně projevila přirozená autorita vyučujících. Hodnocení žáků bylo objektivní a spravedlivé. Kontrolní diktáty a slohové práce jsou psány pravidelně. K rozšiřování všeobecných obzorů žáků přispívá vedení kulturních deníků, namísto obvyklých deníků pouze čtenářských.

Učitelé úzce spolupracují s místní knihovnou, která vychází vstříc jejich požadavkům na pořádání literárních besed.

Na 2. stupni vyučují pedagogové s požadovanou odbornou a pedagogickou způsobilostí, pro výuku má škola vynikající materiální podmínky. Oblasti plánování a přípravy výuky, psychohygienické podmínky, organizace, formy a metody výuky, motivace a hodnocení žáků i interakce a komunikace vykazují výraznou převahu pozitivních zjištění. Celkově je kvalita vzdělávání v předmětu český jazyk na 2. stupni ZŠ hodnocena jako velmi dobrá.

Anglický jazyk

Hospitace proběhly ve dvou hodinách anglického jazyka na 1. stupni a dvou hodinách nepovinného předmětu na 2. stupni. Na 1. stupni vyučuje jazyk učitel, který šestým rokem studuje v jazykové škole, vyučující na 2. stupni v letošním roce zahájí dálkové studium anglického jazyka.

Zpracované tematické rozvržení učiva je v souladu s požadavky osnov předmětu. Výuka probíhá v kmenových třídách nebo v jazykových učebnách. Ty jsou vybaveny sluchátkovým zařízením, které však v současné době vyžaduje rekonstrukci kabelových rozvodů a nelze jej využívat. Pro výuku jsou používány schválené učebnice ze seznamu MŠMT ČR, učitelé mají k dispozici odpovídající didaktickou techniku, audionahrávky k učebnicím, dostatečný počet slovníků a pomocných obrazových materiálů.

Tempo výuky bylo přizpůsobeno věku a schopnostem žáků. Na výborné úrovni byla její věcná a odborná správnost. Hodiny byly vedeny v odpovídající míře v angličtině, v případě potřeby bylo podáno vysvětlení v českém jazyce. Žáci reagovali většinou bezprostředně, byli vcelku aktivní, pracovali se zájmem, projevovali celkově dobré znalosti. Vyučující kladli důraz na správnou výslovnost a intonaci, důsledně žáky opravovali. Použité formy a metody práce byly převážně v souladu s charakterem současného pojetí výuky cizích jazyků, převažovala orientace na mluvenou stránku jazyka, často byla využívána práce ve dvojicích. Z hlediska stavby vyučovacích hodin nebylo v jejich závěrech zařazeno shrnutí probírané látky, nezbyl čas na zhodnocení výkonu žáků.

Hodnocení žáků v průběhu hodin bylo objektivní, respektovalo jejich individuální dispozice. Všechny sledované hodiny probíhaly v klidné pracovní atmosféře, kterou kladně ovlivňovalo pozitivní vystupování vyučujících a jejich trpělivý přístup k žákům.

Anglický jazyk je vyučován učiteli s pedagogickou způsobilostí pro daný stupeň školy. Plánování a příprava výuky, materiální a psychohygienické podmínky jsou na velmi dobré úrovni. Organizace výuky, použité formy a metody práce, motivace a hodnocení žáků, interakce a komunikace mají rovněž velmi dobrou úroveň. Kvalita výuky anglického jazyka je celkově hodnocena jako velmi dobrá.

Matematika

Členění učiva do jednotlivých ročníků v tematických plánech vcelku odpovídá učebním osnovám. Menší nedostatky (zejména v obsahu a rozsahu učiva geometrie) byly shledány v tematických plánech 1. stupně.

Matematiku vyučují převážně učitelé s odpovídající pedagogickou a odbornou způsobilostí, pouze v jedné třídě 5. ročníku učí učitelka s odbornou způsobilostí pro 2. stupeň. Žáci používají při výuce schválené učebnice a další doplňující texty, vyučující mají k dispozici potřebné pomůcky a didaktickou techniku. Výuka na 2. stupni probíhá především v odborné učebně. Tempo a členění hodin odpovídalo vcelku věku žáků. Zařazení předmětu v rozvrhu hodin (zejména v jednom 6. ročníku) neodpovídalo zcela jeho charakteru a nárokům na duševní práci žáků. Vzhledem k vysokému počtu žáků 1. ročníku nelze vždy v dostatečné míře zařadit optimální vzdělávací postupy.

Navštívené hodiny na 1. stupni měly převážně tradiční stavbu, která odpovídala stanoveným vyučovacím cílům. Vyučující většinou dbali na přiměřené pracovní tempo, ne vždy věnovali dostatek prostoru upevňování učiva a dobrému zvládnutí numerického počítání. Při probírání nového učiva byly používány nejčastěji frontální vyučovací metody. V menší míře se v hodinách projevila vnitřní diferenciacce podle úrovně schopností a individuálních předpokladů žáků. Méně pozornosti bylo v navštívených hodinách věnováno rozvoji komunikativních dovedností a vedení žáků ke vzájemné spolupráci. Výjimečná byla jedna hodina ve 2. ročníku, kde byly zařazovány prvky vycházející ze současných pedagogických trendů, žáci dobře spolupracovali a efektivita hodiny byla vyšší.

Hodiny na 2. stupni probíhaly ve vysokém pracovním tempu. Opakování učiva bylo převážně zaměřeno tak, aby přivedlo žáky k nové látce a plynule přecházelo ve výklad. Žáci pracovali soustředěně, velmi dobře spolupracovali s učiteli a byli aktivními účastníky vzdělávacího procesu. Výborně byla využívána práce s chybou. Ze sledovaných hodin bylo zřejmé, že žáci se obracejí k učitelům s důvěrou, učitelé měli přirozenou autoritu. Hodnocení žáků bylo převážně kladně motivační, učitelé dokázali ocenit a vyzdvihnout i malý pokrok u slabších žáků.

Z hodnocení sledovaných oblastí vyplývá, že pro výuku matematiky má škola výborné materiální podmínky. Menší nedostatky se objevovaly v psychohygienických podmínkách a plánování výuky na 1. stupni. Organizace hodin, použité formy a metody práce byly na rozdílné úrovni, pohybovaly se na škále od vynikající po pouze vyhovující. Motivace a hodnocení, interakce a komunikace byly převážně na velmi dobré úrovni. Kvalita vzdělávání v předmětu matematika je celkově hodnocena na 1. stupni jako průměrná, na 2. stupni vykazovala výraznou převahu pozitiv.

Chemie

Rozvržení učiva do tematických plánů respektuje požadavky učebních osnov, učivo 8. a 9. ročníku na sebe navazuje, výukové cíle vycházejí ze vzdělávacích standardů. Příprava vyučujících na výuku je promyšlená v metodách i cílech, jak jich dosáhnout.

Polovina hodin chemie je vyučována učitelem s odbornou způsobilostí, polovina učitelkou bez odborné způsobilosti pro chemii, která má však odbornou způsobilost pro blízké předměty (matematiku, přírodopis). Hospitováno bylo u této vyučující. Oba vyučující spolu úzce spolupracují. Prostorové a materiální podmínky výuky chemie jsou optimální. Výuce chemie slouží dobře a funkčně vybavená odborná učebna, laboratoř a přípravna. Zařízení a vybavení je vyučujícími plně využíváno, pomůcky jsou udržovány a doplňovány. Psychohygienické podmínky vyučování byly příznivě ovlivňovány vhodným střídáním metod a forem práce i pěkným vztahem vyučující k žákům.

Učivo bylo žákům podáváno věcně správně, přiměřeně jejich věku a schopnostem. Učitelka plně respektovala jak obecné didaktické zásady, tak metodiku vyučování chemii. Zdůraznění zaslouží probírání učiva v postupných krocích tak, aby všichni žáci učivu porozuměli. Výuka byla vedena tak, aby vše, co mohou, vyvozovali sami žáci.

Pozornost a soustředění žáků na práci vypovídalo o jejich výborné motivaci. Vyučující využívala mezipředmětové vztahy, aktualizovala učivo a opírala se o příklady z praxe. Při procvičování a opakování učiva byl kladen důraz na pochopení vztahů a souvislostí a na aplikaci učiva. Hodnocení žáků bylo objektivní, formativní.

Užívané postupy a metody dávaly žákům dostatek prostoru k formulaci jejich myšlenek a rozvíjely jejich komunikativní dovednosti. Žáci byli ukáznění, respektovali učitelku a důvěřovali jí.

Kvalita výuky chemie je vynikající jako celek i ve všech sledovaných oblastech (plánování, podmínky, organizace, formy a metody, motivace a hodnocení, interakce a komunikace).

Zeměpis

Rozvržení učiva zeměpisu do jednotlivých ročníků odpovídá učebním osnovám předmětu, časová dotace je v souladu s učebním plánem Základní školy čj. 16847/96-2. Týdenní dotace v 6. ročníku, kde je učivo náročné, je stanovena na 1,5 hodiny. Příprava vyučujících na výuku je promyšlená, učivo je probíráno v souladu s jeho časovým rozvržením.

Zeměpis vyučuje jak učitel s odbornou způsobilostí pro tento předmět, tak i učitel bez příslušné odborné způsobilosti. Oba spolupracují, zejména po metodické stránce. Zeměpis je vyučován, tak jako ostatní předměty na 2. stupni, v odborné pracovně, která svým vybavením i estetickou úrovní zcela splňuje požadavky na optimální podmínky výuky. Učitelé mají k dispozici dostatek učebních pomůcek i funkčně umístěnou a běžně používanou didaktickou techniku. Příznivým psychohygienickým podmínkám vyučování bylo někdy na škodu přílišné tempo, vedoucí k únavě žáků.

Při vyučování byly důsledně používány mapy, atlasy, žáci s nimi velmi dobře pracovali. Vyučující střídali formy práce, zařazovali samostatné aktivity žáků, metodicky vhodně využívali zpětný projektor, video. Většinou (zejména v 7. ročníku) byl důraz kladen na logické souvislosti učiva, aktualizaci, při procvičování převažovaly otázky zjišťující příčiny jevů a ověřující pochopení učiva.

Uvádění zajímavostí a podrobností žáky motivovalo, nebylo však vždy zřejmé, které učivo je základní, které rozšiřující a které ilustrativní. Při procvičování učiva a při zkoušení v 7. ročníku se učitel zaměřil na aplikaci učiva. V 6. ročníku bylo procvičováno pouze pamětné osvojení učiva; rezervy byly i v oblasti motivace. Hodnocení žáků, ať formální či neformální, bylo pozitivní a žáky povzbuzovalo.

Vztah vyučujících k žákům a žáků k učitelům byl partnerský, založený na vzájemné důvěře. Užité vyučovací metody umožňovaly žákům většinou rozvíjet komunikativní dovednosti, vyučující využívali vhodné publikace a motivovali žáky k četbě.

Oblasti plánování, podmínek výuky, interakce a komunikace, organizace, forem a metod výuky mají velmi dobrou úroveň, oblast motivace a hodnocení je průměrná. Kvalita výuky zeměpisu je na velmi dobré úrovni.

Dějepis a občanská výchova

Hospitace proběhly v pěti hodinách dějepisu a ve čtyřech hodinách občanské výchovy. Časová dotace obou předmětů je v souladu s učebními plány, členění učební látky v jednotlivých ročnících vychází z učebních osnov. Vyučující obou předmětů mají zpracované rámcové tematické plány, respektující učební dokumenty. Je tak zajištěna kontinuita výuky společenskovedních předmětů na 2. stupni.

Výuka dějepisu je zajištěna vyučujícími s odbornou i pedagogickou způsobilostí. Občanskou výchovu vedle učitele s odbornou i pedagogickou způsobilostí vyučuje učitel s jinou odbornou způsobilostí. Tato skutečnost však v žádném případě negativně neovlivňuje kvalitu výuky, neboť učitel je erudovaný a k výuce přistupuje zodpovědně. Výuka dějepisu probíhá v odborné učebně k tomuto účelu vybavené. V příruční knihovně mají žáci k dispozici učebnice, dějepisné atlasy a publikace. V učebně se dále nachází videorekordér a nástěnka s dějepisnou tematikou. Vyučující mají k dispozici dějepisné nástěnné mapy a řadu odborných publikací pro přípravu na vyučování. Výuka občanské výchovy probíhá v kmenových učebnách. Pro oba předměty jsou žáci vybaveni vhodnými učebnicemi se schvalovacími doložkami MŠMT ČR.

Sledované hodiny byly vyučujícími pečlivě připraveny a probírané učivo bylo interpretováno věcně a odborně správně. Hodiny dějepisu se vyznačovaly převážně tradičními didaktickými metodami použitými tak, aby bylo dosaženo stanovených vyučovacích cílů. Zkoušení na začátku hodin bylo vedeno formou rozhovoru a hodnocení bylo objektivní a zdůvodněné. Při výkladu nové látky žáci pracovali samostatně na zadaných úkolech s použitím dějepisných atlasů a učebnic. Ve dvou hodinách byl výklad látky obohacen výukovými filmy. Zvolené filmy byly vhodným doplněním a prohloubením poznatků, byly sledovány s velkým zaujetím. Z probrané látky byl vždy pořizován stručný, heslovitý zápis na tabuli, sloužící jako vodítko pro práci s učebnicí. Hodiny občanské nauky byly živé. Výklad učitelů byl často veden formou diskuse o základních principech demokratické společnosti a významu zákonů pro společnost i jednotlivce. Žáci byli vhodně motivováni výkladem, v souvislosti s probíranými tématy hovořili o svých dosavadních životních zkušenostech.

V hodinách panovala klidná, pracovní atmosféra. Žáci měli možnost vyjadřovat vlastní názory a byli vedeni ke spolupráci.

Oba předměty vyučují převážně pedagogové s požadovanou odbornou a pedagogickou způsobilostí. Materiální podmínky výuky jsou vynikající. Plánování a příprava výuky, psychohygienické podmínky, organizace, formy a metody výuky, motivace a hodnocení žáků i interakce a komunikace vykazují převahu pozitivních zjištění.

Celkově je kvalita vzdělávání v předmětech dějepis a občanská výchova hodnocena jako velmi dobrá.

Vlastivěda, přírodověda

Hospitace proběhly ve třech hodinách ve 4. a 5. ročníku. Kromě jedné třídy 5. ročníku jsou tyto předměty vyučovány učitelkami s odpovídající pedagogickou a odbornou způsobilostí.

Učitelky mají zpracované tematické plány, které zahrnují všechny oblasti učiva. Při výuce používají schválené učebnice, k dispozici mají dostatek pomůcek i odborné literatury. Výuka probíhá v kmenových třídách. Tempo výuky bylo přiměřené věku žáků, jejich únavu způsobovala občas jednotvárná činnost.

Při výuce výrazně převažovaly frontální metody práce, pouze v jednom případě byly zařazeny pestřejší formy práce, které aktivizovaly žáky a umožnily jejich vzájemnou spolupráci. V ostatních třídách převažoval výklad učitelů, žáci měli méně prostoru pro vyjádření vlastního názoru a sdělení svých zkušeností. Klasifikace žáků při písemném opakování byla objektivní.

Podmínky pro výuku obou předmětů jsou na velmi dobré úrovni. Organizace, metody a formy práce, motivace a hodnocení, interakce a komunikace dosahují převážně průměrné úrovně. Celkově je kvalita výuky na průměrné úrovni.

Tělesná výchova

Hospitace proběhly v šesti hodinách tělesné výchovy na 1. i 2. stupni. Vyjma jednoho ročníku jsou všechny hodiny vyučovány učiteli s odbornou a pedagogickou způsobilostí pro daný předmět.

Vyučující mají zpracovány časové rozvržení učiva pro všechny ročníky, které je v souladu s osnovami předmětu. Škola má vytvořeny optimální materiální podmínky pro výuku tělesné výchovy. Kromě dvou prostorných tělocvičen s výborně vybaveným zázemím a přilehlým venkovním sportovním areálem má k dispozici i plavecký bazén. Škola proto využila možnosti zařazení třetí hodiny tělesné výchovy, ve které všechny ročníky absolvují plavecký výcvik. Všichni vyučující věnovali pozornost bezpečnosti a hygieně prováděných cvičení, žáci cvičili ve

sportovním oblečení a obutí.

Většina sledovaných hodin měla odpovídající stavbu. Organizace jednotlivých činností byla plynulá, vyučující vycházeli z již získaných dovedností žáků a navazovali na ně. Použité formy a metody práce ve většině hospitovaných hodin umožňovaly účelné využití vyučovacího času. V části hodin na 1. stupni nebyla zcela důsledně prováděna kontrola některých prováděných činností, rovněž část použitých forem výuky a metod nácviku nebyla optimální.

V naprosté většině sledovaných tříd již mají žáci osvojeny základní organizační návyky a zásady správného provádění jednotlivých pohybových činností. Vyučující dbali na kultivaci pohybového projevu žáků, při hodnocení jejich výkonů respektovali individuální dispozice, převažovalo motivační hodnocení.

Většina hodin tělesné výchovy je vyučována učiteli s odbornou a pedagogickou způsobilostí pro daný předmět. Plánování a příprava výuky, materiální a psychohygienické podmínky výuky mají vynikající úroveň. Organizace, formy a metody výuky, motivace a hodnocení žáků jsou na velmi dobré úrovni. Kvalita výuky tělesné výchovy je celkově hodnocena jako velmi dobrá.

Hodnocení kvality výchovně vzdělávací činnosti školní družiny a školního klubu

Školní družina má 6 oddělení, do jejichž činnosti je zapojeno 251 žáků 1. - 5. ročníku, školní klub má jedno oddělení, v různorodých činnostech podle výběru se střídají 74 žáci 6. - 9. ročníku. Provoz je stanoven s ohledem na organizaci vyučování jednotlivých tříd, vychází vstříc požadavkům rodičů a u dojíždějících žáků zohledňuje čas odjezdů autobusů. Ranní družina je otevřena od 6:00 do 8:00 hodin, školní klub od 6:30 do 8:00 hodin. Po vyučování je družina v provozu od 11:15 do 16:45 hodin. Prázdninový provoz je zajišťován podle potřeb rodičů. V rámci ŠD pracují kroužky s následujícím zaměřením: hra na kytaru, počítače, stavění lega, plavání a hasičský kroužek. Měsíční poplatek je stanoven na 50 Kč.

Všechny vychovatelky mají požadovanou pedagogickou a odbornou způsobilost, jejich odborné dovednosti a zájmy kladně ovlivňují kvalitu výchovné práce. Vedoucí vychovatelka dochází na pedagogické rady a následně v rámci metodického sdružení vychovatelek jim přenáší informace.

Pavilon ŠD je suterénní účelová stavba, určená svým vnitřním uspořádáním mimoškolním aktivitám s možností bezprostředního pobytu ve školní zahradě či na přilehlých zpevněných plochách. Ztvárněním a estetickým pojetím vytváří harmonický celek s celým školním komplexem. Prostory ŠD jsou uzpůsobeny hrám, pohybovým aktivitám, relaxaci i přípravě na vyučování. Děti mají k dispozici dostatek stavebnic, hraček a sportovního náčiní, rovněž také potřebný materiál pro výtvarné a pracovní dovednosti. Školnímu klubu účelně slouží netypické mezonetové prostory. Výzdoba prostor je aktuálně obměňována pracemi žáků, jsou zde také prezentovány výsledky soutěží atd. Kromě přilehlé školní zahrady jsou k tělovýchovným aktivitám pravidelně využívány školní tělocvičny a plavecký bazén.

Činnost školní družiny a školního klubu se významně podílí na výchovné a vzdělávací činnosti školy, poskytuje široký prostor pro realizaci základní koncepce školy tj. maximálně rozvíjet specifické zájmy a schopnosti dětí. Směřuje k podpoře zdravého životního stylu. V souladu s Vyhláškou MŠMT ČR č. 87/1992 Sb., o školních družinách a školních klubech, realizují družina a klub výchovně vzdělávací činnost zejména formou odpočinkových, rekreačních a zájmových činností a umožňují žákům přípravu na vyučování. Činnost je organizována tak, aby bylo žákům v maximální míře umožněno zapojit se do aktivit pořádaných nejen ŠD, ŠK a školou, ale i do dalších mimoškolních aktivit pořádaných jinými subjekty. Při činnostech je dbáno na ochranu a bezpečnost zdraví žáků, v případě potřeby, např. během oběda, je zajištěn

dozor dalšími pedagogickými pracovníky.

Ze zápisů v přehledech výchovně vzdělávací práce vyplývá, že se vychovatelky snaží o pestrý a vyvážený program s dostatkem pohybových aktivit. Hospitace a návštěvy oddělení ukázaly, že činnost zde probíhá v příjemné, přátelské atmosféře s velkým porozuměním pro projevy dětí. Pro žáky zajímavě probíhá příprava na vyučování, protože si procvičují témata nenásilně, formou her. Vychovatelky zpravidla vytvářejí prostor pro spontánní a řízení aktivity dětí. Při pravidelné návštěvě plaveckého bazénu se žáci zdokonalují v plavání a uvědomují si význam plavání pro zdraví. Od přijaté koncepce se poněkud odchyluje organizace středečních odpolední věnovaných společnému sledování videoprogramu.

ŠD vyhoví všem přihlášeným žákům, promyšlenou organizací zpravidla zajišťuje naplněnost oddělení do počtu 25 dětí.

Z činnosti školního klubu a z velkého zájmu žáků o účast v pořádaných aktivitách vyplývá, že se významně podílí na kvalitním využití volného času. Žáci se podílejí na vytváření společného programu. Patříčná pozornost je věnována pěstování pěkných mezilidských vztahů, vyjádření svého názoru a respektování názorů jiných.

Vztahy mezi vychovatelkami a dětmi i dětmi navzájem jsou pěkné, dobře fungují zavedená pravidla jednání, je vytvářeno pozitivní komunikační prostředí. Řízení i organizace výchovně vzdělávací činnosti mají velmi dobrou úroveň.

Dokumentace školní družiny stanovená výše citovanou vyhláškou je vedena řádně a úplně.

Školní družina a školní klub se svými aktivitami významně podílejí na naplnění volného času dětí, pro svou činnost mají vynikající prostorové a nadprůměrné materiální podmínky. Kvalita řízení a organizace výchovně vzdělávací činnosti mají velmi dobrou úroveň.

Hodnocení kvality vzdělávání

Kvalita vzdělávání ve sledovaných předmětech na 1. stupni dosahuje průměrné úrovně, na 2. stupni velmi dobré úrovně.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Základní cíle a záměry školy v oblasti výchovy a vzdělávání žáků jsou stanoveny v materiálu Koncepce rozvoje Základní školy Borovany. Při jejím stanovení vycházelo vedení školy z dobré znalosti místních podmínek pro vzdělávání a výchovu žáků a ze znalosti kvality práce pedagogického sboru. Koncepční záměry jsou pak dále zahrnuty do podrobného ročního plánu. Zde jsou vytýčeny hlavní úkoly pro daný školní rok v konkrétních oblastech, jeho součástí je i Program podpory zdraví ve škole. Roční plán je pak podrobněji rozpracován do měsíčních plánů. Stanovení koncepce školy i roční plán práce byly prodiskutovány s pracovníky školy, rovněž s nimi byla seznámena Rada města, Rada školy a na plenárním zasedání i rodičovská veřejnost.

Výuka probíhá podle schváleného učebního plánu. Časové dotace předmětů, jejichž rozvržení je s ohledem na závazné ukazatele v kompetenci ředitele, jsou rozpracovány v souladu s učebním plánem na celé období školní docházky. Všichni vyučující mají zpracovány

tematické plány s časovým rozvržením učiva jednotlivých předmětů.

Na 1. stupni ZŠ nabízí škola tyto nepovinné předměty: sborový zpěv (2 oddělení), náboženství a pohybové a sportovní aktivity. Stejnou možnost výběru pak mají i žáci na 2. stupni. Z nabídky volitelných předmětů si žáci mohou zvolit následující: 7. ročník - literárně dramatická výchova a informatika, 8. ročník - informatika, literárně dramatická výchova, technická výchova, domácí nauky a seminář z českého jazyka a literatury, 9. ročník - informatika a technické kreslení.

Organickou součástí školy je i plavecký bazén, který funguje již čtvrtým rokem. Plavecká škola zde zajišťuje plavecký výcvik pro začátečníky i pokročilé žáky školy, bazén využívají i školy z blízkého okolí. Základním výcvikem ve stanoveném rozsahu procházejí žáci 2. a 3. ročníku, všechny ročníky mají pak mají zařazenu jednu hodinu plavání týdně v rámci třetí hodiny tělesné výchovy.

Při škole i v rámci Školního klubu pracuje celkem 36 kroužků. Tato široká nabídka umožňuje žákům vybrat si podle jejich zájmů, schopností a smysluplně využívat volný čas.

Škola vykazuje v letošním roce celkem 35 integrovaných žáků se specifickými vývojovými poruchami učení, pro které vypracovává individuální vzdělávací programy.

Plánování zcela odpovídá daným podmínkám. Je uceleným systémem, který vymezuje základní cíle v jednotlivých oblastech práce školy. Dosahuje vynikající úrovně.

Organizování

Vedení školy tvoří ředitel a jeho zástupkyně, kteří mají odbornou a pedagogickou způsobilost pro výuku na 2. stupni ZŠ. Oba vedoucí pracovníci mají rozdělenou oblast řízení školy s konkrétním určením odpovědnosti. Za chod a činnost jednotlivých součástí zodpovídají vedoucí těchto úseků. Ve škole jsou ustanoveny další poradní orgány - na 1. stupni jsou to metodická sdružení, na 2. stupni předmětové komise českého jazyka a matematiky. V ostatních předmětech jsou určeni garanti, kteří zodpovídají za koordinaci činnosti vyučujících v daném předmětu a ručí za plnění osnov. Při přidělování předmětů jednotlivým vyučujícím vedení školy upřednostňuje v maximální míře jejich odbornou a pedagogickou způsobilost.

Všichni pracovníci školy mají zcela jasně určeny úkoly a vymezeny své pravomoci a povinnosti. Pravidelně dodávají podklady pro celkové hodnocení - údaje o činnosti, aktivitách a výsledcích práce ve svěřené oblasti chodu školy.

Na správě školy a projednávání problematiky jejího chodu se podílí Rada školy. Prostřednictvím SRPDŠ a jejich zástupců spolupracuje škola s rodičovskou veřejností. Třídní schůzky se konají čtyřikrát ročně, z toho jsou dvě organizovány jako konzultační odpoledne.

Učitelé získávají potřebné informace na pravidelných organizačních poradách a pedagogických radách, k dispozici mají vždy měsíční plány. Nezbytné úkoly se řeší operativně.

Ve škole je ustanoven žakovský školní parlament, který si volí svou radu. Prostřednictvím zástupkyně ředitele školy se přenášejí impulsy z vedení školy směrem k parlamentu a naopak. Na veřejnosti se škola prezentuje některými již tradičními akcemi, např. vánočními koncerty, jarními koncerty či vystoupeními ke Dni matek. Pravidelná jsou rovněž slavnostní zahájení školního roku za účasti zastupitelů města, své příspěvky o činnosti zasílá škola do Borovanského zpravodaje, podílí se na organizování sportovních turnajů města a řadě dalších i mezinárodních akcí. V loňském školním roce např. realizovala za podpory PHARE sportovní Turnaj českých a rakouských příhraničních škol, uspořádala Festival dětských pěveckých sborů aj.

Žáci školy se pravidelně zapojují do olympiád a soutěží, kde dosahují v okresních i regionálních kolech řady velmi dobrých výsledků.

Pro zlepšení psychohygienických podmínek zajišťuje škola pitný režim prodejem dotovaného mléka a nápojů, žáci mají možnost zakoupit si i přesnídávky racionální výživy. Pro žáky 1. stupně je během velké přestávky ve školní jídelně k dispozici čaj, v budově je umístěn rovněž nápojový automat.

Organizace vyučování je v souladu s § 9 Vyhlášky MŠMT ČR č. 29/1991 Sb., o základní škole, ve znění pozdějších předpisů. Na zkrácení přestávky mezi 5. a 6. vyučovací hodinou má škola povolenu výjimku MŠMT ČR. Pedagogické a psychohygienické zásady při sestavování rozvrhu hodin se nepodařilo vždy optimálně dodržet.

Povinná dokumentace školy dle § 38a odst. 1 a § 1 zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních, středních a vyšších odborných škol, ve znění pozdějších předpisů je řádně vedena. Školní řád je kvalitně zpracován a formulován pozitivně. Drobné administrativní nedostatky byly zjištěny ve vedení třídních výkazů a katalogových listů.

Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 1999/2000 je zpracována v souladu s § 17e odst. 2 zákona č. 564/1990 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Dobře analyzuje současný stav, je kvalitním dokumentem vypovídajícím o škole.

Oblast organizování je na výborné úrovni.

Vedení a motivování pracovníků

Do oblasti vedení a motivování pracovníků se promítá jedna z myšlenek koncepčních záměrů školy - vytváření příznivého klimatu pro výuku a usilování o dosažení tvořivé atmosféry ve škole. Vedení školy se snaží využívat schopností a zájmů jednotlivých pracovníků jejich zapojením do různých aktivit. Učitelé mají prostor pro vlastní iniciativy, oceňována je kvalitní práce.

Vyučující využívají nabídky akcí dalšího vzdělávání pedagogů, které organizují Pedagogické centrum v Českých Budějovicích nebo Středisko služeb školám. Odborné přednášky s pedagogickou tematikou jsou pro učitele pořádány i pozvanými odborníky několikrát ročně přímo ve škole.

Škola má stanovená kritéria pro hodnocení pracovníků, se kterými byli všichni seznámeni. Ředitel školy má podrobný přehled o aktivitách jednotlivých učitelů, který pak slouží jako jeden z podkladů při přidělování osobních ohodnocení či odměn.

Vedení a motivování pracovníků je na velmi dobré úrovni.

Kontrolní mechanismy

Kontrolní činnost vedení školy vychází z plánu, který je stanoven na letošní školní rok. Ten zahrnuje hlavní úkoly v oblasti pedagogické (výchova a vzdělávání, hodnocení pedagogických pracovníků) a úseku ekonomicko-provozním. Pro pedagogickou oblast je pak zpracován plán kontrolní a hospitační činnosti, ve kterém mají ředitel školy a jeho zástupkyně rozděleny jednotlivé oblasti kontroly.

Ve spolupráci s předmětovými komisemi jsou zadávány kontrolní práce v hlavních předmětech, výstupy z kontrolní činnosti jsou analyzovány a projednávány s odpovědnými pracovníky. Celostátní testy Kalibro zadala škola v loňském školním roce v 9. ročníku.

Pravidelná je i hospitační činnost ředitele školy a jeho zástupkyně. Z hospitovaných hodin jsou pořizovány záznamy, s vyučujícími poté prováděny rozborů.

Jedenkrát za měsíc provádí ředitel školy spolu s ekonomkou kontrolu čerpání rozpočtu, dvakrát ročně je zřizovatelem prováděna kontrola hospodaření školy.

Kontrolní činnost vedení školy má velmi dobrou úroveň.

Hodnocení kvality řízení

Řízení školy je koncepční, celkově vykazuje výraznou převahu pozitiv.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

Výchovné poradenství

Funkci výchovného poradce vykonává učitel s dlouholetou praxí, který absolvoval doplňkové studium výchovného poradenství. Má zpracovaný roční plán práce, který zahrnuje všechny oblasti práce výchovného poradce.

V oblasti profesionální orientace seznamuje žáky a jejich rodiče s nabídkou studijních a učebních oborů na základě informací ze středních škol, středních odborných učilišť, odborných učilišť a Úřadu práce v Českých Budějovicích. Organizuje pro žáky 8. a 9. ročníku a jejich rodiče besedy se zástupci některých škol a učilišť a exkurze do podniků v okolí.

Před zápisem do 1. ročníku spolupracuje s učitelkami MŠ. Na základě požadavků třídních učitelů a rodičů zprostředkovává vyšetření v pedagogicko-psychologické poradně, o závěrech vyšetření informuje ostatní vyučující a napomáhá při tvorbě individuálních vzdělávacích programů. Ve spolupráci s třídními učiteli a učiteli odborných předmětů koordinuje individuální péči o žáky s diagnostikovanými poruchami učení a chování.

Působí ve škole zároveň jako protidrogový koordinátor, má zpracovaný plán protidrogové prevence. V rámci tohoto programu pořádá například besedy s Policií ČR a s dětskou lékařkou. Organizuje návštěvy K-centra v Českých Budějovicích. V rámci přijatého školního projektu „Děti proti drogám“ vydala škola časopis sestavený z dětských výtvarných a literárních prací.

Výchovné poradenství je na nadprůměrné úrovni.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Povinná dokumentace školy dle § 38a odst. 1 a § 1 zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních, středních a vyšších odborných škol, ve znění pozdějších předpisů.
- Dokumentace školní družiny podle § 9 odst. 1 vyhlášky MŠMT ČR č. 87/1992 Sb., o školních družinách a školních klubech.
- Povolení MŠMT ČR o udělení výjimky ZŠ Borovany z délky přestávek ze dne 25. 8. 2000 čj. 25 702/2000-22.
- Koncepce rozvoje Základní školy Borovany.
- Plán činnosti na školní rok 2000/2001.
- Plán kontrolní činnosti 2000/2001.
- Program podpory zdraví 2000/2001.

ZÁVĚR

K realizaci zvoleného vzdělávacího programu má škola optimální podmínky. Kvalita vzdělávání na 1. stupni dosahuje průměrné úrovně, na 2. stupni má velmi dobrou úroveň.

Výchovné působení školy je vhodně doplňováno činností školní družiny a školního klubu. Výborně funguje plavecká škola. Mimořádně širokou nabídkou zájmové činnosti, na které se podílí ve velké míře i širší veřejnost, přispívá škola k formování osobnosti žáků a vede je ke zdravému životnímu stylu.

Všechny sledované oblasti řízení školy jsou kvalitní, vykazují výraznou převahu pozitiv. Od minulé inspekce je patrný posun ve zlepšení psychohygienických podmínek pro žáky a ve zkvalitnění organizačních opatření. To přispělo k celkové příznivé atmosféře ve škole.

Celkově je škola hodnocena jako velmi dobrá.

Finanční prostředky poskytované ze státního rozpočtu jsou využívány v souladu s účelem jejich poskytnutí.

Doporučení:

- Bylo by vhodné zvážit, zda týdenní dotace 1,5 hodiny zeměpisu v 6. ročníku (ve kterém je učivo pro žáky náročné) je dostatečná.
- V kontrolní činnosti by bylo vhodné se zaměřit na využívání moderních metod a forem práce na 1. stupni ZŠ, které podporují aktivní učení žáků.
- Zvážit možnost zapojení tvůrčích vyučujících 1. stupně do širšího vedení školy.
- Vzhledem k vysokému počtu žáků v 1. ročníku by bylo vhodné dělit některé hodiny na skupiny.
- Z hlediska bezpečnosti žáků i vychovatelek je aktuální zajistit možnost použití telefonu (nikoliv pouze veřejného) do konce provozní doby , tj. do 16:45 hodin.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Miroslav Doležal
Členové týmu	Mgr. Věra Drsová
	PhDr. Jiří Filla
	Mgr. Petr Friebeľ
	PaedDr. Alena Stachová

V Českých Budějovicích dne 6. listopadu 2000

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 9. 11. 2000

Razítko

Ředitel školy

Podpis

Mgr. František Janouch

Předmětem inspekce bylo zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.
Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Školský úřad České Budějovice, Nerudova 59, 370 04 Č. Budějovice	28. 11. 2000	2078/00
Zřizovatel: město Borovany, Žižkovo nám. čp. 107, 373 12	28. 11. 2000	2077/00
Rada školy: K. Macht, Luční 268, 373 12 Borovany	7. 12. 2000	2167/00

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	K IZ nebyly podány připomínky
-------	-----------------------------	-------------------------------

--	--	--